

Tuyển tập đề đọc hiểu Đồng chí - Chính Hữu

Đồng chí là bài thơ nói về tình đồng chí, đồng đội thắm thiết, sâu nặng của những người lính cách mạng dựa trên cơ sở cùng chung cảnh ngộ và lí tưởng chiến đấu.. Để giúp bạn hiểu rõ ràng và sâu sắc hơn về các dạng đề đọc hiểu liên quan đến văn bản, cùng Đọc Tài Liệu tham khảo [soạn bài Đồng chí](#) cùng một số đề đọc hiểu dưới đây và xem gợi ý đáp án của từng đề bạn nhé:

Độc hiểu Đồng chí - Chính Hữu

Đề số 1

Đọc đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi

Quê hương anh nước mặn đồng chua

Làng tôi nghèo đất cày lên sỏi đá

Anh với tôi đôi người xa lạ

Tự phương trời chẳng hẹn quen nhau

Súng bên súng đầu sát bên đầu

Đêm rét chung chăn thành đôi tri kỉ

Đồng chí!

Câu 1: Em hãy nêu tóm tắt nội dung của đoạn trích trên?

Câu 2: Em hãy nêu một thành ngữ có trong đoạn thơ trên. Giải thích nghĩa của thành ngữ đó.

Câu 3: Nêu cấu trúc câu thơ sóng đôi được sử dụng trong đoạn thơ trên và nêu tác dụng của cấu trúc đó trong việc thể hiện nội dung đoạn thơ.

Câu 4: Chỉ ra biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ “*Súng bên súng, đầu sát bên đầu*”, nêu tác dụng của biện pháp đó.

Tham khảo: [Cảm nhận về 7 câu thơ đầu bài thơ Đồng chí](#)

Đáp án đề đọc hiểu Đồng chí số 1

Câu 1: Tóm tắt nội dung của đoạn trích trên:

Đoạn trích trên thể nói tới cơ sở hình thành tình đồng chí:

Tuyển tập đề đọc hiểu Đồng chí - Chính Hữu

- Chung cảnh ngộ, hoàn cảnh xuất thân nghèo khó.
- Cùng chung hoàn cảnh, lý tưởng chiến đấu.
- Hình thành trên sự sẻ chia, đồng cảm mọi gian lao, mọi niềm vui nỗi buồn.

Câu 2: Thành ngữ được sử dụng trong đoạn thơ trên:

“*Nước mặn đồng chua*”: vùng đất nghèo ven biển nhiễm phèn, nhiễm mặn khó làm ăn.

“*Đất cày lên sỏi đá*”: nơi đồi núi, trung du, đất đá bị ong hóa, khó canh tác.

→ Hai thành ngữ này để nhằm chỉ ra sự tương đồng về cảnh ngộ, xuất thân nghèo khó là cơ sở hình thành tình đồng chí.

Câu 3: Cấu trúc câu thơ sóng đôi được sử dụng trong đoạn thơ trên là:

- Hai câu thơ đối ứng nhau về ý

Quê hương anh nước mặn đồng chua

Làng tôi nghèo đất cày lên sỏi đá

- Tác dụng: Sự đối ứng “*quê hương anh - làng tôi*”; “*nước mặn đồng chua*” – “*đất cày lên sỏi đá*” khắc họa được sự nghèo khó về xuất thân, cảnh ngộ, đó là cơ sở hình thành tình đồng chí, tạo nên sự nhịp nhàng đồng điệu giữa những người lính.

- Câu thơ đối xứng nhau ngay trong từng vế câu: *Súng bên súng, đầu sát bên đầu*.

- Tác dụng: làm nổi bật hoàn cảnh chiến đấu khắc nghiệt nhưng những người lính vẫn sát cánh bên nhau, cùng nhau chiến đấu, cùng nhau đối diện với hiểm nguy.

Câu 4: Biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ “*Súng bên súng, đầu sát bên đầu*” là biện pháp điệp từ.

- Tác dụng của biện pháp tu từ đó là:

- Gợi lên sự khắc nghiệt, nguy hiểm của chiến tranh (hình ảnh súng sẵn sàng chiến đấu).
- Thể hiện sự chung sức, cùng nhau đoàn kết, chiến đấu.

Đề số 2

Đọc đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi

Quê hương anh nước mặn đồng chua

Tuyển tập đề đọc hiểu Đồng chí - Chính Hữu

.....

Đêm rét chung chăn thành đôi tri kỉ

Đồng chí!

Câu 1: Chỉ rõ phương thức biểu đạt trong đoạn thơ trên

Câu 2: Hai câu thơ: *Quê hương anh nước mặn đồng chua/ Làng tôi nghèo đất cày lên sỏi đá* sử dụng biện pháp tu từ gì? Tác dụng của biện pháp tu từ đó?

Câu 3: Từ “tri kỉ” trong bài có ý nghĩa gì? Em hãy chép chính xác một câu thơ trong bài em đã học cũng sử dụng từ tri kỉ, ghi rõ tên tác giả tác phẩm. So sánh hai từ tri kỉ đó.

Câu 4: Câu thơ thứ 7 có cấu tạo đặc biệt như thế nào? Việc cấu tạo như vậy có tác dụng gì?

Đáp án đề đọc hiểu Đồng chí số 2

Câu 1: Phương thức biểu đạt trong đoạn thơ trên là: biểu cảm kết hợp tự sự và miêu tả.

Câu 2: Hai câu thơ: *Quê hương anh nước mặn đồng chua/ Làng tôi nghèo đất cày lên sỏi đá* sử dụng biện pháp tu từ nói quá.

- Tác dụng của biện pháp tu từ nói quá là: Hai hình ảnh nước mặn đồng chua và đất cày lên sỏi đá đều để chỉ những vùng đất rất xấu, rất khó khăn trong việc trồng trọt. Vì vậy, cuộc sống của những người nông dân cũng muôn phần nhọc nhằn, vất vả. Với cách nói quá ấy, tác giả đã nhấn mạnh cảnh ngộ xuất thân nghèo khó của những người lính và chính sự đồng cảnh ngộ ấy khiến họ xích lại gần nhau, dễ dàng tìm được tiếng nói chung.

Câu 3: Từ “tri kỉ” trong bài có nghĩa là: thấu hiểu mình, hiểu bạn như hiểu bản thân mình.

- Câu thơ trong bài Ánh trăng của Nguyễn Duy có chứa từ tri kỉ: “*Vàng trăng thành tri kỉ*”

- So sánh hai từ "tri kỉ:

- Từ tri kỉ trong bài đồng chí diễn tả sự thấu hiểu giữa 2 người lính cùng chiến tuyến, cùng lý tưởng chiến đấu, cùng hoàn cảnh chiến đấu.
- Từ tri kỉ trong bài Ánh trăng diễn tả sự đồng điệu thấu hiểu của trăng với con người, của con người với chính quá khứ của mình.
- Tri kỉ trong bài "[Đồng chí](#)" tuy hai nhưng một.

Câu 4: Câu “Đồng chí!” là câu đặc biệt, nó chỉ gồm từ đồng chí và dấu chấm than. Cho người đọc cảm thấy sự sâu lắng chỉ với hai chữ “đồng chí”, tạo thành nét điểm tựa và điểm chốt, như câu thơ bản lề nối hai phần của bài thơ.

Tuyển tập đề đọc hiểu Đồng chí - Chính Hữu

- Tác dụng của việc cấu tạo đó là: Câu thơ này khái quát lại ý của 6 câu thơ đầu: Những người lính từ phương trời khác nhau, họ có cùng cảnh ngộ xuất thân, họ có cùng mục đích lí tưởng chiến đấu và đã trở thành đồng chí. Câu thơ như một nốt nhấn vang lên như một sự phát hiện, như một lời khẳng định về một tình cảm mới mẻ và thiêng liêng- tình đồng chí. Câu thơ giống như một bản lề khép lại ý của 6 câu thơ đầu nhưng lại mở ra ý của 10 câu tiếp theo, tạo sự liên mạch cho cảm xúc.

→ Câu thơ giống như một ngôi sao sáng làm nổi bật và sáng bừng cả bài thơ, là kết tinh của 1 tình cảm cách mạng.

Đề số 3

Đọc đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi phía dưới:

Ruộng nương anh gửi bạn thân cày

Gian nhà không mặc kệ gió lung lay

Giếng nước gốc đa nhớ người ra lính

Anh với tôi biết từng cơn ớn lạnh

Sốt run người vàng trán ướt mồ hôi

Áo anh rách vai

Quần tôi có vài mảnh vá

Miệng cười buốt giá

Chân không giày

Thương nhau tay nắm lấy bàn tay

Câu 1: Đoạn thơ trên trích từ tác phẩm nào? Của ai?

Câu 2: Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ: “*Giếng nước gốc đa nhớ người ra lính*”

Câu 3: Theo em hình ảnh “giếng nước gốc đa” là hình ảnh ẩn dụ hay hoán dụ? Nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật đó.

Tuyển tập đề đọc hiểu Đồng chí - Chính Hữu

Câu 4: Cấu trúc trong đoạn thơ: "*Anh với tôi biết từng cơn ớn lạnh.../Thương nhau tay nắm lấy bàn tay*" có gì đặc biệt. Nêu hiệu quả của chúng trong việc thể hiện tình đồng chí giữa những người lính.

Đáp án đề đọc hiểu Đồng chí số 3

Câu 1: Đoạn thơ trên trích từ bài thơ "Đồng chí" của nhà thơ Chính Hữu.

Câu 2: Biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ: "*Giếng nước gốc đa nhớ người ra lính*" là: hoán dụ kết hợp với nhân hóa.

- Tác dụng của việc sử dụng biện pháp tu từ đó là: là nổi bật lên hình ảnh quê hương, hậu phương nhớ người lính, và người lính cũng một lòng gắn bó yêu mến quê hương.

Câu 3:

- "*Giếng nước gốc đa*" là hình ảnh hoán dụ về quê hương cũng như người thân nơi hậu phương của người lính.

- Câu thơ có nỗi nhớ hai chiều đa diết: quê hương nhớ người lính và người lính nhớ gia đình, quê nhà.

→ Những người lính chia sẻ nỗi nhớ quê hương, nỗi nhớ nhà cùng với nhau. Họ sống với nhau trong tình thương nỗi nhớ, và cùng nhau vượt qua nỗi nhớ để tiếp tục chiến đấu.

Câu 4: Cấu trúc trong đoạn thơ: "*Anh với tôi biết từng cơn ớn lạnh.../Thương nhau tay nắm lấy bàn tay*" có cấu trúc song hành.

- Hiệu quả của việc sử dụng cấu trúc đó là: cấu trúc thể hiện những biểu hiện của tình đồng chí khi người lính chia sẻ với nhau những thiếu thốn.

Đề số 4

Đọc đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi phía dưới:

Đêm nay rừng hoang sương muối

Đứng cạnh bên nhau chờ giặc tới

Đầu súng trăng treo

Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt chính trong đoạn thơ trên.

Câu 2: Từ ngữ, hình ảnh nào trong đoạn thơ thể hiện hoàn cảnh chiến đấu của người lính?

Tuyển tập đề đọc hiểu Đồng chí - Chính Hữu

Câu 3: Trong câu thơ “Đứng cạnh bên nhau chờ giặc tới”, vì sao Chính Hữu lại dùng từ “chờ” mà không dùng từ “đợi”?

Câu 4: Nêu ý nghĩa của hình ảnh “*Đầu súng trăng treo*”

Có thể bạn quan tâm: [Cảm nhận về đoạn kết trong bài thơ Đồng chí](#)

Đáp án đề đọc hiểu Đồng chí số 4

Câu 1: Phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ trên là: tự sự kết hợp với miêu tả và biểu cảm.

Câu 2: Đối lập với hiện thực khắc nghiệt của những đêm dài lạnh giá nơi “rừng hoang sương muối” là những người lính đứng cạnh bên nhau chờ giặc tới trong cái nơi mà sự sống và cái chết chỉ trong gang tấc. Từ “chờ” cũng đã nói rõ cái tư thế, tinh thần chủ động đánh giặc của họ. Rõ ràng khi những người lính đứng cạnh bên nhau vững trãi thì cái gian khổ, khốc liệt của cuộc chiến bị mờ đi. Tâm vóc của những người lính bỗng trở nên lớn lao anh hùng. Sức mạnh của tình đồng chí vì thế mà càng nổi bật.

Câu 3: Trong câu thơ “*Đứng cạnh bên nhau chờ giặc tới*”, Chính Hữu lại dùng từ “chờ” mà không dùng từ “đợi” vì: Đối diện cảnh núi rừng lạnh lẽo và hoang vu và hoàn cảnh chiến đấu nguy hiểm, những người lính cùng sát cánh bên nhau, đối mặt với hiểm nguy trong gang tấc cũng chính nơi đó sự sống cái chết cách nhau trong gang tấc. Họ luôn ở sẵn trong tâm thế chủ động, sẵn sàng “chờ giặc tới” thật hào hùng: những người lính sát cánh bên nhau vững chãi làm mờ đi khó khăn, nguy hiểm trực chờ phía trước của cuộc kháng chiến gian khổ.

→ Ca ngợi tình đồng chí, sức mạnh đồng đội giúp người lính vượt lên khắc nghiệt về thời tiết và nỗi nguy hiểm trên trận tuyến.

Câu 4: Ý nghĩa của hình ảnh “*Đầu súng trăng treo*”:

Hình ảnh thơ độc đáo, đầy sáng tạo: “Đầu súng trăng treo”:

- Vốn là một hình ảnh thơ được cảm nhận từ thực tiễn chiến đấu.

- Song hình ảnh này mang nhiều ý nghĩa biểu tượng phong phú:

- Gợi liên tưởng: chiến tranh - hòa bình, hiện thực - ảo mộng, kiên cường – lãng mạn, chất chiến sĩ – chất thi sĩ.
- Gợi vẻ đẹp của tình đồng chí sáng trong, sâu sắc. Sự xuất hiện của vầng trăng là một bằng chứng về sức mạnh kì diệu của tình đồng đội. Tình cảm ấy giúp tâm hồn người lính bay lên giữa lúc gay go, khốc liệt của chiến tranh.
- Gợi vẻ đẹp của tâm hồn người lính – một tâm hồn luôn trong treo, tươi mát dầu phải băng qua lửa đạn chiến tranh.

Tuyển tập đề đọc hiểu Đồng chí - Chính Hữu

- Gợi về đẹp tâm hồn dân tộc Việt Nam – một bàn tay giữ chắc cây súng mà trái tim luôn hướng đến những khát vọng thanh bình.

Trên đây là một số **đề đọc hiểu Đồng chí của Chính Hữu** mà Đọc tài liệu đã sưu tầm được, mong rằng sẽ giúp ích cho các em trong quá trình ôn tập tại nhà!